

КОМІТЕТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України

вул. М. Грушевського, 5, м. Київ, 01008, www.rada.gov.ua

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ВИСНОВОК

на проект Постанови Верховної Ради України «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з розслідування можливих фактів незаконної забудови, самовільного зайняття земельних ділянок, самовільного будівництва, зловживань та неефективного використання коштів і майна, що перебуває в управлінні суб'єктів управління об'єктами державної та комунальної власності, які зумовили появу об'єктів незавершеного житлового будівництва, що призводить до порушення конституційного права на житло військовослужбовців Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів спеціального призначення, членів їх сімей та внутрішньо переміщених осіб», внесений народними депутатами України Пузійчуком А. В. та іншими (всього 13 підписів) (реєстр. № 13357 від 10.06.2025)

Комітет на засіданні 16 червня 2025 року (протокол № 231), згідно з електронною резолюцією Голови Верховної Ради України Стефанчука Р. О. від 11 червня 2025 року (електронна картка документа (1908749), розглянув проект Постанови Верховної Ради України «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з розслідування можливих фактів незаконної забудови, самовільного зайняття земельних ділянок, самовільного будівництва, зловживань та неефективного використання коштів і майна, що перебуває в управлінні суб'єктів управління об'єктами державної та комунальної власності, які зумовили появу об'єктів незавершеного житлового будівництва, що призводить до порушення конституційного права на житло військовослужбовців Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів спеціального призначення, членів їх сімей та внутрішньо переміщених осіб», внесений народними депутатами України Пузійчуком А. В. та іншими (всього 13 підписів) (реєстр. № 13357 від 10.06.2025).

Відповідно до частини третьої статті 89 Конституції України, частини першої статті 1, частини першої статті 4 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» та

частини першої статті 87 Регламенту Верховної Ради України, Верховна Рада України для проведення розслідування з питань, що становлять суспільний інтерес, утворює тимчасові слідчі комісії, якщо за це проголосувала не менш як одна третина від конституційного складу Верховної Ради України.

Комітет зазначив, що вимоги до складу тимчасової слідчої комісії визначені положеннями статті 4 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» та частинами другою – п'ятою, сьомою та восьмою статті 85, частинами другою та третьою статті 87 Регламенту Верховної Ради України.

Так, кількісний склад тимчасової слідчої комісії формується з урахуванням принципу пропорційного представництва депутатських фракцій (депутатських груп). Пропозиції щодо кількісного та персонального складу тимчасової слідчої комісії подаються депутатськими фракціями (депутатськими групами) у п'ятиденний строк з дня направлення до них звернення ініціатора (ініціаторів) утворення тимчасової слідчої комісії. У складі тимчасової слідчої комісії може бути представлено не менш як по одному народному депутату України від кожної депутатської фракції (депутатської групи). Якщо депутатська фракція (депутатська група) не запропонувала у встановлений строк представників для роботи в тимчасовій слідчій комісії, то комісія створюється без участі представників цієї депутатської фракції (депутатської групи).

Верховна Рада України у постанові про утворення тимчасової слідчої комісії визначає, зокрема, назву тимчасової слідчої комісії, її завдання і коло питань, що підлягають розслідуванню, кількісний і персональний склад тимчасової слідчої комісії, голову та заступника голови тимчасової слідчої комісії. На посаду голови тимчасової комісії не може бути обраний голова комітету. Голова тимчасової слідчої комісії, заступник голови та секретар комісії не можуть бути членами однієї депутатської фракції (депутатської групи).

Секретар тимчасової слідчої комісії обирається на першому засіданні тимчасової слідчої комісії із числа її членів шляхом таємного або відкритого голосування більшістю народних депутатів України від складу тимчасової слідчої комісії, затвердженого Верховною Радою України.

Положеннями частини восьмої статті 4 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України», частини першої статті 14 Закону України «Про статус народного депутата України», частини сьомої статті 87 Регламенту Верховної Ради України передбачено, що народний депутат України за погодженням з відповідною депутатською фракцією може бути обраний членом не більше двох тимчасових слідчих комісій.

1. Щодо змісту та оформлення проекту Постанови (реєстр. № 13357) Комітет зазначив таке.

Згідно з назвою та пунктом 1 проекту Постанови пропонується утворити Тимчасову слідчу комісію Верховної Ради України з розслідування можливих фактів незаконної забудови, самовільного зайняття земельних ділянок,

самовільного будівництва, зловживань та неефективного використання коштів і майна, що перебуває в управлінні суб'єктів управління об'єктами державної та комунальної власності, які зумовили появу об'єктів незавершеного житлового будівництва, що призводить до порушення конституційного права на житло військовослужбовців Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів спеціального призначення, членів їх сімей та внутрішньо переміщених осіб (далі – Тимчасова слідча комісія).

Своєю чергою, основними завданнями Тимчасової слідчої комісії, відповідно до пункту 2 проекту Постанови, пропонується визначити:

«1) розслідування фактів порушень законодавства у сфері містобудівної діяльності, земельного законодавства, пов'язаних з незаконною забудовою, самовільним зайняттям земельних ділянок, самовільним будівництвом, зловживаннями та неефективним використанням коштів і майна, що перебуває в управлінні суб'єктів управління об'єктами державної та комунальної власності;

2) аналіз діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, до повноважень яких віднесено питання регулювання містобудівної діяльності, експлуатації інженерних мереж та приєднання до них об'єктів будівництва, забезпечення надання комунальних послуг, розслідування фактів порушень та зловживань, у тому числі фактів корупції, з боку посадових/службових осіб цих органів, фактів неналежного виконання ними своїх посадових/службових обов'язків;

3) аналіз та встановлення причин виникнення об'єктів незавершеного житлового будівництва (довгобудів), систематизація інформації про такі об'єкти, внесення пропозицій щодо вирішення проблемних питань завершення їх будівництва і введення в експлуатацію з метою вирішення актуальних проблем забезпечення житлом громадян України, зокрема внутрішньо переміщених осіб, військовослужбовців Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів спеціального призначення, членів їх сімей;

4) розслідування фактів та обставин, що спричинили недостатню ефективність програм забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб, визначення шляхів вирішення проблеми недостатнього забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб, у тому числі з використанням проблемних об'єктів будівництва, майна та земельних ділянок державної і комунальної власності, що знаходяться в управлінні/користуванні суб'єктів управління об'єктами державної та комунальної власності, зокрема Національної академії наук України та національних галузевих академій наук, установ, організацій, підприємств, які перебувають у їх віданні, майна та земельних ділянок загальносоюзних громадських об'єднань (організацій, спілок) колишнього Союзу РСР;

5) розслідування та встановлення причин невиконання у повному обсязі зобов'язань держави щодо забезпечення житлом військовослужбовців та членів

їх сімей, визначення шляхів вирішення проблеми недостатнього забезпечення житлом військовослужбовців Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів спеціального призначення, у тому числі з використанням проблемних об'єктів будівництва, майна та земельних ділянок державної і комунальної власності, що знаходяться в управлінні/користуванні суб'єктів управління об'єктами державної та комунальної власності, зокрема Національної академії наук України та національних галузевих академій наук, установ, організацій, підприємств, які перебувають у їх віданні, майна та земельних ділянок загальносоюзних громадських об'єднань (організацій, спілок) колишнього Союзу РСР».

Комітет звернув увагу на те, що відповідно до положень частин першої та другої статті 47 Конституції України кожен має право на житло. Держава створює умови, за яких кожний громадянин матиме змогу побудувати житло, придбати його у власність або взяти в оренду. Громадянам, які потребують соціального захисту, житло надається державою та органами місцевого самоврядування безоплатно або за доступну для них плату відповідно до закону.

Проте, у наведених положеннях Конституції України не виокремлено такі категорії, як: «військовослужбовці Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів спеціального призначення, члени їхніх сімей та внутрішньо переміщені особи».

Крім того Комітет зауважив, що використаний термін «неефективне використання» має оціночний характер, як встановлений факт, а відтак, у назві та пункті 1 проекту Постанови слова «неефективного» та «конституційного» варто виключити.

У зв'язку з цим, Комітет зазначив, що назва, пункт 1, підпункти 2-5 пункту 2 проекту Постанови потребують редакційного доопрацювання, а саме викладення їх в такій редакції:

назва проекту Постанови:

«Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів незаконної забудови, самовільного зайняття земельних ділянок, самовільного будівництва, зловживань щодо використання коштів і майна, що перебуває в управлінні суб'єктів управління об'єктами державної та комунальної власності, які зумовили появу об'єктів незавершеного житлового будівництва, що призводить до порушення права на житло військовослужбовців Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів спеціального призначення, членів їхніх сімей та внутрішньо переміщених осіб»;

пункт 1 проекту Постанови:

«1. Утворити Тимчасову слідчу комісію Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів незаконної забудови, самовільного зайняття земельних ділянок, самовільного будівництва, зловживань щодо використання коштів і майна, що перебуває в управлінні суб'єктів управління об'єктами державної та комунальної власності, які зумовили появу об'єктів незавершеного

житлового будівництва, що призводить до порушення права на житло військовослужбовців Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів спеціального призначення, членів їхніх сімей та внутрішньо переміщених осіб (далі – Тимчасова слідча комісія)»;

у підпункті 2 пункту 2 проекту Постанови слово «аналіз» замінити словом «вивчення»;

у підпункті 3 пункту 2 проекту Постанови слово «їх» замінити словом «їхніх»;

у підпункті 4 пункту 2 проекту Постанови:

слова «що спричинили недостатню ефективність» замінити словами «щодо ефективності»,

слова «які перебувають у їх» замінити словами «що перебувають у їхньому»;

у підпункті 5 пункту 2 проекту Постанови:

слова «їх сімей» замінити словами «їхніх сімей»,

слова «їх віданні» замінити словами «їхньому віданні».

Крім цього Комітет звернув увагу на те, що беручи до уваги пункт 1.7. додатку 1 до Положення «Про порядок роботи з документами у Верховній Раді України», затвердженого розпорядженням Голови Верховної Ради України «Про деякі питання забезпечення документообігу у Верховній Раді України в електронній та паперовій формах» від 8 лютого 2021 року № 19, (далі – Положення), яким затверджено форму акта про утворення тимчасової слідчої комісії (зразок 1.7.), пункт 4 проекту Постанови має бути викладений у такій редакції:

«4. Обрати:

1) головою Тимчасової слідчої комісії – народного депутата України Пузійчука Андрія Вікторовича (депутатська фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»);

2) заступником голови Тимчасової слідчої комісії – народного депутата України Фролова Павла Валерійовича (депутатська фракція ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «СЛУГА НАРОДУ»).

Також у пункті 5 проекту Постанови прізвища народних депутатів України мають бути записані в називному відмінку.

2. Щодо кількісного та персонального складу утворюваної Тимчасової слідчої комісії Комітет зазначив таке.

До проекту Постанови додані копії звернень ініціатора утворення Тимчасової слідчої комісії до всіх депутатських фракцій, депутатських груп у Верховній Раді України.

Своєю чергою, згідно з пропозиціями депутатських фракцій та депутатських груп, що додані до проекту Постанови та містяться в зв'язаних до

нього документах¹, пропонується обрати до персонального складу Тимчасової слідчої комісії таких народних депутатів України:

від депутатської фракції ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «СЛУГА НАРОДУ»:

Гузенка Максима Васильовича,
Демченка Сергія Олексійовича,
Нагаєвського Артема Сергійовича,
Неклюдова Владлена Михайловича,
Павлюка Максима Васильовича,
Мандзія Сергія Володимировича,
Марусяка Олега Романовича,

Фролова Павла Валерійовича – заступником голови Тимчасової слідчої комісії;

від депутатської фракції ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «ЄВРОПЕЙСЬКА СОЛІДАРНІСТЬ» – Саврасова Максима Віталійовича;

від депутатської фракції політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина» – Пузійчука Андрія Вікторовича – головою Тимчасової слідчої комісії;

від депутатської групи «ДОВІРА» – Білозір Ларису Миколаївну;

від депутатської групи «Платформа за життя та мир» – Мамку Григорія Миколайовича;

від депутатської групи «Відновлення України» – Приходько Наталію Ігорівну.

Комітет зазначив, що від депутатської фракції Політичної Партії «ГОЛОС» та депутатської групи «Партія «За майбутнє» пропозицій щодо кількісного та персонального складу утвореної Тимчасової слідчої комісії не надійшло, і у проекті Постанови представники цієї депутатської фракції та депутатської групи відсутні.

Комітетом взято до уваги, що до проекту Постанови додані копії звернень ініціатора утворення Тимчасової слідчої комісії до всіх депутатських фракцій, депутатських груп у Верховній Раді України.

Враховуючи наведене, Комітет ухвалив висновок на проект Постанови Верховної Ради України «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з розслідування можливих фактів незаконної забудови, самовільного зайняття земельних ділянок, самовільного будівництва, зловживань та неефективного використання коштів і майна, що перебуває в управлінні суб'єктів управління об'єктами державної та комунальної власності, які зумовили появу об'єктів незавершеного житлового будівництва, що призводить до порушення конституційного права на житло військовослужбовців

¹ Лист від 30.04.2025 № 04-04/4-2025/99766 (1874811);
Лист від 30.04.2025 № 04-08/12-2025/100047 (1874929);
Лист від 01.05.2025 № 04-03/06-2025/101122 (1876186);
Лист від 02.05.2025 № 04-07/04-2025/101944 (1876696);
Лист від 03.06.2025 № 04-09/5-2025/129107 (1905070);
Лист від 05.06.2025 № 04-01/06-2025/131670 (1907581).

Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів спеціального призначення, членів їх сімей та внутрішньо переміщених осіб», внесений народними депутатами України Пузійчуком А. В. та іншими (всього 13 підписів) (реєстр. № 13357 від 10.06.2025), і прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України, відповідно до пункту 8 частини четвертої статті 20 та частини третьої статті 138 Регламенту Верховної Ради України, розглянути його з урахуванням зауважень Комітету та пропозицій щодо нової редакції назви, пункту 1, підпунктів 2-5 пункту 2 та пункту 4 проекту Постанови, викладених у висновку Комітету, та визначитися шляхом голосування щодо цього проекту Постанови.

Співдоповідачем від Комітету на пленарному засіданні Верховної Ради України з цього питання визначено голову Комітету.

Голова Комітету

С.В. КАЛЬЧЕНКО

